



Гл. редакторъ: Д. Димитровъ.

Всички статии и други писма за вестника се изпращат на главния редакторъ — Д. Димитровъ — Варна.

ОРГАНЪ НА КНИЖАРСКИЯ СЪЮЗЪ
въ България

Администрация — Варна.

Всички суми за вестника, съюзната каса и за реклами се изпращат до секретаръ-касиръ — Бр. Касаровъ, книжаръ — София.

Излиза всѣко сѣбота.

АБОНАМЕНТЪ:

За година	100 лв.
За 6 месеца	50 .
За 1 брой	3 .

ТАКСИ:

За търговски реклами
2 лв. на кв. см.

Годешни, външни и сирѣбни известия по 50 лв.

Малки обявления — 1 лв. на дума.

Урежда редакционенъ комитетъ

Долу ржцетъ!

Въ тъмното минало на турско и гръцко робство българското племе бѣ петимно да чуе българско слово, да види и научи родна рѣчь написана. Беззавѣтно преданитѣ ратници, борци за духовната пробуда на своя народъ, неуморно бродиха села, градове паланки и скрито въ пазвитѣ си разнасяха българската книга. Едновременно тѣ бѣха и автори, писатели и разпространители на своитѣ книги.

По-сетне, слѣдъ освобождението, рѣдко бѣ по-голямъ градъ, паланка или село, безъ българско училище. Навредъ се носѣше свободно българската рѣчь, българската книга бѣ светиня. Наравно съ хлѣба, нашитѣ бащи и дѣди съ благоговѣние гледа на всѣки кжсь книжка, паднала на улицата, тѣ я подигаха и грижливо скътаха. „Грѣхота е да се тжпче хлѣба и книгата“.

Съ такова безподобно боготворене се отнасяше тогазъ народа къмъ книгата. Почитахъ я, уважаваше и онзи, който пишеше, и който я разпространява. Изникнахитѣ тукъ-тамъ книжарници се сочеха съ прѣстѣ и едва ли не съ свалена шапка, като въ божественъ храмъ, влизаха въ тѣхъ. Книжарницитѣ бѣха се нагърбили, съ тежката задача да продължатъ ролята на килийнитѣ учители и разпространители на българската книга. Д. В. Манчовъ, Хр. Г. Дановъ и др. това сж редица български учители, които сж почувствали невъзможността да се следва вече пѣтя на единичното разпространение на книгата, че нуждитѣ на поколението нарастватъ, че българскитѣ книги печатани въ Виена, Букурещъ и Одеса се тѣй много умножиха и е невъзможно носенето имъ на ржце и че, най-после, нуждата отъ книгата бѣ станала насжщна нужда и се търсеше отъ самия читателъ, а не, както по-рано да се търси читателъ за нея. Книжарницитѣ изникнаха като фарове въ нощта да свѣтятъ и напжтствуватъ.

Велика и незамѣнима е ролята на книжарството. Велика и високо-културна е тя и затова не току-така всѣки се е залавялъ съ тая професия. Погледнете книжарското съло-

вие, отъ миналото до днесъ, това сж хора съ по-високъ умственъ уровень, съ по-широкъ кръгзоръ отъ всѣки другъ занаятчия или бакалинъ.

Бѣха времена, когато жаждата за наука и култура книжаря не смогваше да задоволи. Всѣка нова книга се бързо разграбваше отъ купувачитѣ. Книги се издаваха съ строго подбрано съдържание. На книгата все още се гледаше като светиня. Дойдоха войнитѣ. Донесоха поквара въ нравитѣ и разбирацията, всѣха вражди между народитѣ, отвлѣкоха вниманието къмто бързо забогатяване, грабежи, убийства, шантажи, сензации. Животътъ отъ училищата, канторитѣ, кабинетитѣ се разлѣ изъ улицитѣ и булевардитѣ. Този животъ потърси и своя литература — лека, пикантна, шумна. Такава книга е съ мимолѣтна трайност — днесъ за днесъ — съ трайността на ежедневието и нейната стойност се цѣни. Ей защо и нейнитѣ издатели потърсиха за разпространителъ не книжаря, а вестнико-продавача. Всѣка вестникарска будка се обърна на книжарница съ най-пикантна и сензационна литература. Това иска времето, това донесе живота, това му се и дава. Въ книжарницитѣ вече рѣдко на зѣртва клиентъ. Прочитната книга вече не се търси. Книжарството преживѣва силна криза. Единичката надежда и утѣха то намираще въ продажбата на канцеларскитѣ материали, листовце за писма, пливове, пера, моливи и прочие. Но това сж дребни продажби, които изцѣло не покриватъ разходитѣ му. И виждаме книжарници съ парфюмерия, галантария, па даже и бакалия наедно. Свѣтилникътъ на култура и прогресъ мѣждѣ, угасва полка-лека.

Не стига и това. Чашата съ горчевинитѣ книжаря не бѣ допилъ. Поднесе му се великородното изобрѣтение на финансовото министерство — доставка на канцеларски материали за държавнитѣ канцеларии отъ държавата, слѣдъ като послѣдната бѣ отнела отъ книжаря правото да продава държавни тевтери, забрани вноса на луксозни предмети (!) картички, картини и плокове.

Предъ тая трудна дилема кни-

жаря спустилъ ржцѣ очакваше съ стоическо търпение своя край. Последниятъ обаче, не трѣбвало да дойде тѣй леко и безболезнено. „Ако ще мрешъ, мри изведнѣжъ“, — каза Варн. постоянна комисия и съ цѣлия умъ на великъ реформаторъ поде инициативата за основаване книженъ складъ за снабдяване общинитѣ и училищата съ канцеларски материали. Книжаря наведе глава. Той дълбоко протѣ идеята и цѣлитѣ на хората около тоя замисленъ складъ. Той видѣ тѣхния душевенъ образъ, прочете тѣхнитѣ пѣклени замисли и подири мощъ въ своята професионална организация. И чу се гласътъ на организираното книжарство:

— Долу ржцетъ вие, които посѣгате да гасите единичкия свѣтилникъ въ нашия общественъ животъ! Да изсжхнатъ ржцетъ на оновова, който посегне да гаси тая мощна лампада, що отъ години е свѣтила и напжтствала нашия народъ! Проклети да сж ржцетъ, що посѣгатъ къмъ тоя фаръ! Силата на професионалната, организираната мощъ ще пречука тая престжпна ржка. Прочее, да засилимъ редоветѣ на книжарския съюзъ; до единъ въ организацията!

М. Д. Н-въ.

Нашата борба.

Отъ уводната статия на бр. 2 на вестника колежитѣ знаятъ за инициативата на Варн. окржж. постоянна комисия да уреди единъ книженъ складъ, който да монополизира търговията съ учебници, ученически потреби и канцеларски материали въ окржжа. Срещу тази инициатива книжарството поведе решителна борба, защото чувствува, че нейното реализиране ще му нанесе неизчислими загуби, па даже и смъртъ.

Първата стжпка на тази борба бѣше — явяването на книжарска делегация при председателя на постоянната комисия за информация и въздѣйствието. Ефекта отъ тѣзи постжпка е ничтоженъ — прокламира се борбата и се внесе едно слабо колебание средъ членоветѣ на комисията.

Втората стжпка бѣ изпращането на слѣдното писмо до всички книгоиздателства и книжни складове:

Варненската Окржжна Постоянна Комисия, подтикната отъ лесно обяними мотиви, е решила да организира единъ окржженъ книженъ складъ съ целъ да монополизира съ средства на общинитѣ цѣлия училищенъ и канцеларски пазаръ въ

окржжа. За тази целъ комисията е наредила вече до всички общини и учители въ окржжа да не купуватъ нищо отъ книжаритѣ.

Че реализирането на тази идея не ще ѝ се удаде, излишно е да Ви го доказваме; но че тази инициатива ще разстрои и безъ това разстроения книжарски пазаръ и то именно предъ сезона, това е ясно за всѣкого.

Книжаритѣ въ окржжа сж решени да се борятъ съ всички средства срещу това посегателство и тѣ сж уверени, че ще успѣятъ. Въ тази борба ние сме готови да хвърлимъ всички си материаленъ и мораленъ активъ, защото чувствуваме добре, че проектирания складъ заплашва да ни унищожи съвършено.

Ние сме уверени при това, че и Вие, които живеете чрезъ книжар-детайлистъ и се сношавате съ консуматоритѣ само чрезъ него, ще вземете позицията въ тази борба. Не е да не схващате, че унищожаването или умолосоуваването на книжаря ще повлече и Вамъ хиляди щети и ще Ви наложи неговата участъ.

По всяка вероятностъ Вие сте получили вече писмо отъ този складъ съ молба да му представитѣ цено-разписитѣ и офертитѣ си. Нашето желание е да отговоритѣ на тези писма съ категориченъ отказъ.

При това ние Ви заявяваме, че сме решени на крути мерки срещу всеки книженъ складъ или книгоиздателство, което услужи по какъвъ и да е начинъ или даде каквито и да сж сведения или материали на проектирания Варненски окржженъ складъ.

Молимъ отговорете ни по възможностъ веднага какво отношение сѣмѣтате да заемете спрямо този складъ. Ако сте решили да му услужвате, молимъ спрете изпълнението на всички поржчки, дадени Ви отъ книжаритѣ въ окржжа — въ Варна и Провадия.

Управителниятъ съѣтъ се е присѣдинилъ къмъ това наше писмо съ слѣдното:

Варненската Окржжна Постоянна Комисия е решила да основе съ средствата на общинитѣ Окржженъ Книженъ Складъ, като по този начинъ монополизира този търговски браншъ въ окржжа. Имаме сведения, че такива решения сж взети и въ други окржжи, а това води къмъ неминуемо разорение на книжарското съсловие.

Нѣма да Ви занимаваме времето съ описване послѣдитѣ отъ реализирането на този планъ. Вий сигурно сте получили вече окржжното, което е издало за случая Варненското Книжарско Д-во.

Като се солидаризираме напълно съ това окржжно, ний се ласкаемъ отъ мисълта, че Вие, пропити отъ съзнанието за колегиялностъ и мисълта за гибелнитѣ за всички ни послѣдци отъ евентуалното реализиране на тази идея, ще отговоритѣ съ единъ категориченъ отказъ на офертитѣ, които Ви сж или ще Ви

благотворителни предложения от страна на споменатата окръжна комисия, както това се направява много от книгоиздателствата към които последната се е обърнала.

Примете, прочее, нашите отлични почитания!

Въ отговор на нашите писма почти всички складове и книгоиздателства взеха решително нашата страна. Като прилагаме тукъ тѣхните отговори, ние имъ благодаримъ отъ сърдце за цѣлнната услуга, която направиха намъ и на цѣлото книжарство съ тѣхъ. Резултата отъ тия писма е отличенъ. Тѣ компрометирахъ окончателно начинанието на господата инициаторитъ и убиха тѣхната самоувереност. За сега като че ли само „уредникътъ“ упорства; всички други меродавни лица се убедили, че уреждането на единъ книженъ складъ при това положение не ще е лека работа. Ето тия писма:

Отъ Патакъ — Русе.

Съобщаваме Ви, че преди да получимъ това Ви окръжно, ние отговорихме на Варненската Окр. Постоянна Комисия, съгласно приложеніята тукъ препишъ отъ писмото ни, отъ което ще видите че ние щадимъ интереситъ на нашитъ клиенти, ако и това да е въ ущърбъ до нѣкъдъ на нашитъ интереси.

Ето и писмото:

На № 3035. Въ отговор на почитаемото Ви окръжно подъ насрѣщния нумеръ Ви съобщаваме, че намъ е невъзможно да Ви дадемъ наша оферта за исканите отъ Васъ канцеларски материали и пр. тъй като фирмата ни по принципъ работи изключително само съ книжари и печатари, а не и съ учреждения на право, тъй нито ние продаваме само на едро и само на наши редовни клиенти.

Г-нъ Ярославски, управител на Русенския клоунъ на Патакъ, е получилъ и частно писмо отъ г. Г. Нейковъ, съ което последниятъ на дълго и на широко му обяснява наредбата на складе, че той билъ назначенъ за директоръ по тая работа, и като обещава, че работата имъ щѣла да бжде доста грамадна, иска най-износни цѣни и условия.

Въ отговор на това негово писмо г. Ярославски му е отговорилъ:

Драги Георге,

Писмото ти отъ 8 того получиохъ и за съжаление трѣбва да ти съобща че менъ е невъзможно да дамъ исканата отъ Постоянната комисия оферта, понеже, както знаешъ ние по принципъ не продаваме на частни лица и учреждения а само на редовни наши клиенти книжари и печатари. Тоя принципъ ние не можемъ въ никой случай да нарушимъ, понеже тебъ е известно колко ние щадимъ интереситъ на нашитъ добри клиенти.

Дѣйствително, че ако ти наредишъ при Комисията единъ книженъ складъ съ който да продължавашъ всички общински управления и училища въ Варна и окръга, то нашиятъ оборотъ съ тамшнитъ книжари ще намали чувствително, но азъ изхождамъ първо отъ запазване престижа на фирмата ни, като ненарушаваща горепомнатия ни принципъ и второ, че Вашиятъ складъ ще има, ако не велика, слѣдъ година-две същата участъ какъто сж имали и други подобни складове опитали опита както Визия, и следъ това ние си правимъ работа пакъ съ нашите клиенти предъ които ще бждемъ издигнати, понеже сме запазили тѣхнитъ интереси.

Отъ Риглеръ — Русе.

Напълно поддържаеме Вашите справедливи искания, и днесъ отправяме до Окръжната Постоянна Комисия категоричния ни отказъ.

Преди да получимъ поч. Ви циркулярно писмо, ние поискаме да ни представятъ списъка, отъ какви именно материали ще се нуждаятъ, обещаваше че имъ съобщимъ, че се деинтересираме отъ подобна доставка.

Отъ Аневъ & Радивоевъ — София.

Получихме циркуляра Ви отъ 12 т. м., въ отговор на който Ви съобщаваме, че ние отговорихме на Вар-

ненската Постоянна Комисия, че не можемъ да имъ направимъ исканитъ доставки.

Отъ Марко Манровъ & С-ие — София.

Въ отговор на писмото Ви № 36 отъ 12 т. съобщаваме Ви, че ний нѣма да дадемъ никакви оферти или цѣноразписи на Варненската Окр. Пост. Комисия, и то не само защото е противъ нашиятъ интересъ, но убедени сме че е и противъ интереса на самата държава, респективно интереса на самата Окръж. Постоянна Комисия.

Убедени, че и другитъ наши колеги ще постѣпятъ по сжия начинъ, а на Васъ пожелаваме пълненъ успѣхъ въ борбата.

Отъ Леонъ Арне — Русе.

Въ притежание съмъ на циркуляра Ви отъ 12 т. м. и напълно се солидирамъ с Васъ т. е. да не влиза въ никакви търговски сношения съ проектирания книженъ складъ отъ страна на Варн. Окр. Постоянна Комисия понеже съ това се цели държавата да вземе пазара на най-неправданата и безъ това книжарска професия.

Впрочемъ обещавамъ моята подкрепа за да се попречи на тоя проектъ.

Отъ Ходоновски & Несторовъ — София.

Почитаемото Ви отъ 22 того получихме. Дѣйствително отъ Варненската Окръжна Постоянна Комисия получихме едно писмо съ което последната иска да и изпратиме цѣноразписъ придруженъ съ мостри отъ всички книжарски материали съ които разполагаме.

Имайки обаче предвидъ интереса на нашитъ клиенти книжари, съ които ние сме неразривно свързани, отговорихме ѝ съгласно тукъ приложеніята рѣшишъ:

„Въ притежание сме на писмото Ви отъ 7 того. Съобщаваме Ви, че ние не разполагаме съ цѣноразписъ, затова отнесете се до който и да е Варненски книжаръ, тъй като повечето отъ тѣхъ сж наши клиенти и запитайте за цѣните на тѣзи артикули, които Ви интересуватъ, а същевременно ще може и да ги прегледате, както и да си ги набавите отъ тѣхъ“.

Отъ „Зора“ — Варна.

Въ притежание сме на почитаемото Ви отъ 12 т. като същевременно заявяваме най-категорично, че преди Вие да вземете това решение нашето мнение бе да не даваме нищо на тоя складъ инициативата на който е потикната отъ материално заинтересовани хора и което дѣло не ще има никакъвъ благоприятенъ резултатъ за района на Окръж. Съветъ, а само цели да разстрои едно културно съсловие какъвто е книжарското.

Отъ Меламедъ — Русе.

Въ отговор на поч. Ви окръжно подъ № 6 отъ 12 того Ви съобщаваме, че ний вече отказаме, преди получаването на Вашето окръжно, да дадемъ офертата си на Варнен. Окр. Постоянна Комисия, която ни поиска такава и се надѣваме, че и другитъ складове ще постѣпятъ така.

Отъ С. Б. Леви — София.

Въ отговор на поч. Ви отъ 12 т. м. Ви явявамъ, че не ще продавамъ нито ще оферирамъ стоки на Окръжната книженъ складъ при Варн. Окр. Пост. Комисия,

Отъ Книгоиздателствата.

Въ отговор на окръжното Ви писмо отъ 12 того, Ви съобщаваме че книгоиздателствата: Хр. Г. Дановъ, Ал. Паскалевъ, Хемусъ, Ст. Атанасовъ и Ив. х. Николовъ рѣшихме да не удовлетворяваме искането на проектирания книженъ магазинъ въ града Ви.

Отъ Ефр. п. Христовъ — Търново.

Въ отговор на писмото Ви отъ 12 т. м. подъ № 25, съобщавамъ че, съ писмо отъ днесъ отказвахъ да дамъ всѣкакви сведения и др. на Варненската Постоянна Комисия, като я замолихъ да се обърне къмъ книжаритъ които сж мой представители въ града Ви.

Научаваме се, че имало подобно па даже и много по-остро писмо и отъ Стр. Икономосъ & Фогелъ, но препишъ отъ него не ни е пратенъ още.

Този успѣхъ ни окуражи и ни нахара да продължаваме своитъ атаки до окончателна побѣда. За тази целъ ние издадохме печатаното подолу отворено писмо до г. Председателя на постоянната комисия, до окръжнитъ съветници и до общинскитъ съветници и училищнитъ настоятели въ окръга. Това писмо ние изпратихме и до всички обществени институти и власти, които могатъ да иматъ нѣкакво влияние върху решаването на въпроса, както и до известни общественици въ окръга и страната.

Чрезъ него ние можахме да спечелимъ на страната си по-вечето отъ дейнитъ членове на Окръжния съветъ и представителитъ на политическитъ партии въ окръга.

Ето и самото отворено писмо.

Господа,

По поводъ решението на почит. Постоянна комисия да организира единъ книженъ складъ за доставка канцеларски материали на всички общински и училищни канцеларии въ окръга, както и учебници и ученически потреби на всички ученици, книжарскитъ здружения въ Варна и Провадия считатъ за необходимо да привлечатъ Вашето внимание върху следното:

1) Най-главния мотивъ на постоянната комисия да организира такъвъ складъ е да премахне корупцията, която царя въ учрежденията. Че корупция при доставка на канцеларскитъ материали съществувала, е известно всѣкому. Родоначалникъ на тази корупция, обаче, не е книжарътъ, та съ унищожаването на книжарството да се мисли, че ще се махне и корупцията.

Нека разгледаме причинитъ, които сж създали тая корупция, която редъ години се е насаждала въ общинитъ. Обинновено доставчици на канцеларски материали за общинитъ, па и доскоро за училищата, сж секретаръ-бирницитъ. Тѣ сж лица, които боравятъ съ общинския бюджетъ, тѣ получаватъ суми, тѣ разходватъ, тѣ се и отчитатъ за всичко това; тѣмъ после се правятъ ревизии отъ контролоритъ на постоянната комисия. Както е известно, секретаръ бирника оперира съ бюджета въ кръга на позволеното отъ законитъ на страната. Всѣки неговъ разходъ се предварително одобрява или отъ утвърдения бюджетъ, или съ допълнителенъ бюджетъ, надлежно утвърденъ отъ постоянната комисия. Оправдателнитъ документи за всѣки разходъ пъкъ се проверяватъ и легализиратъ отъ контролоритъ на сжщата комисия. Шомъ секретаръ бирника получи одобрение на своята работа, нече съмнѣние, ще продължава и за бждеще по сжия пътъ. Че имало доставени за нѣкоя общинска канцелария 40 тона хартия, за друга 50 - 60 кгр. мастило и пр. не значи, че книжаря е виновенъ гдето е продалъ такова количество. Има власт, която утвърждава бюджета, а съ това определя размера на разходите за канцеларски материали, а друга власт проверява направенитъ разходи и ги легализира. Чия е длъжността да следи щото тия канцеларски материали да отиватъ за предназначението си, да не се разхищаватъ обществени сръдства, да се правилно ступанстватъ всички общински имоти и сръдства? — това е длъжността на върховния пазител на тия средства — постоянната комисия — съ целия свой апаратъ отъ проверители и контрола. Практиката на последнитъ досега не е отбелязала ни единъ наказанъ секретаръ бирникъ или кметъ за купеното повече или по-малко канцеларски материали; не начетенъ ни единъ домакинъ на учреждение за неправилно употреблението на тия материали и пр. Отгдето тогава правото да му се отнеме възможността да си доставя самъ за нуждитъ на своята канцелария това, що му е нужно? Съ нищо недоказаното съмнение, че

съ тия доставки (на около 5—10,000 лв.) секретаръ-бирницитъ забогатѣвали, не дава право на постоянната комисия да отмени тая практика и открие свой книженъ складъ. Войнитъ посочиха редици забогатѣли секр.-бирници; такива бѣха разкарвани изъ затвори и подвеждани по чл. 4 и въ последствие освободени, като недоказано обвинени, обаче нѣ единъ отъ такива секр.-бирници не е посочванъ като забогатѣлъ чрезъ доставки на канцеларски материали. Напротивъ, ние виждаме, че партизанството, което сѣе най-вече корупция въ канцеларитъ, постави пакъ на почтени мѣста такива хора, които изѣдоха на маса вдовици и сираци малкото държавна помощъ, които изпродадоха на предприемачи селскитъ гори на безценица, които задигнаха отъ общинската каса кой 165 хил. лева, 101 хил. лева., трети 100 хил., четвърти 65 хил. и пр. а въ една община е показано, че се прави ограда за 50 хил. лева, когато ни една тухла не е турена на мѣстото.

Интересно е защо постоянната комисия не се замисли да открие при себе си магазини за всички доставки на общинитъ. Ако се мери съ книжния складъ да се изкорени корупцията, ние се съмнѣваме дали тая корупция не ще премине отъ общинитъ на друго мѣсто.

2) Инициаторитъ за уредбата на тоя складъ се хранятъ съ надежди за голѣми икономии. Много се лъжатъ. Икономии се биха постигнали не когато има складъ при постоянната комисия, а когато прелѣдната следи кжде отиватъ материалитъ, доставени за канцеларитъ, защото гдѣ е гаранцията, че като вземе секр. бирника материали, отъ склада на постоянната комисия ще ги занесе въ канцеларията? Шомъ Вие г-да досега не сте могли да контролирате и намѣрите какъ е изписано 40 кгр. мастило и 60 тона хартия въ една канцелария, какъ ще направитъ това като имъ дадете сами тия материали? Нека не се лъжатъ господата, че чрезъ тоя складъ ще реализиратъ нѣкакви печалби, защото уредбата и управлението на такъвъ складъ е съпроводено съ много разноси, а често пжти и повече отъ тия на обикновения книжаръ, който може да прожияве какъ да е, не плаща на служащи и пр. Примеръ за голѣми печалби може да послужи държавната печатница, която преди 2—3 години бѣ взела монополъ доставката на търговски тевтери, а сега е принудена да намали цѣнитъ имъ 30% и да продава подъ костумата цена хартията, доставена за тия тевтери. Държавната започна вече да налуца и идеята си да снабдява учрежденията съ канцеларски материали, като се връща полка-лека къмъ старата практика да отпуска кредити за такива цели. Нѣщо повече, всички частни печатници въ София днесъ конкурриратъ по цена държавната печатница.

3) Ние Ви обръщаме вниманието, господа, и върху факта, че съ уредбата на такъвъ складъ ще се анулира осветената отъ основния ни законъ автономия на изборнитъ учреждения. Съ какво право Вие ще наложите на тая или оная община да доставя материали отъ Вашия складъ, когато тя ще намери такива на пазаря по-евтино и по доброкачествени? Правото за упражняване на парграфитъ по бюджета подлежи на учреждението което го е гласувало. Въ коя демократическа страна се суспендиратъ такива права? Или живѣемъ въ ерата на анархията и беззаконията? Ние обичаме да върваме, че ще се намерятъ общински съвети и училищни настоятели, които да защитятъ своитъ автономни права. Какво би стоила въ такъвъ случай постоянната комисия? Ще се послужи съ заплашване и насилия? На това последницитъ, обаче, не сж добри.

4) Най-сетне, ние сме принудени да привлечемъ Вашето внимание и върху факта, че съ своята инициатива Вие, безъ да постигнете нищо друго, ще смажете едно съсловие, което и безъ това изнемогна подъ тежеститъ на живота и непо-

силните данъци. Преди три години държавата ни отне правото да продаваме търговски тевтери. Миналата година същата взе в свои ръце доставката на канцеларски материали за всички държавни канцеларии, а чрез закона за луксозните предмети забрани вноса на маса книжарски артикули, които по-скоро имат културно-възпитателна задача за страната ни, отколкото да увеличават разкоша. Ето и сега постоянната комисия посъга върху общинските и училищни канцеларии.

Вие вече сте разпоредили до общини и училища да не купуват нищо от книжаритѣ, а и сами се опитвате да прескочите книжарското съсловие и да влезете въпреки връзки съ ангросиститѣ. Кой тогава ще купува от книжарницитѣ? Или за Васъ е безразлична съдбата на общественитѣ съсловия? Вие знаете какви послѣдствия носи една подобна антисоциална политика. Вие сами дойдохте въ борбата противъ нея. И днесъ да я насаждате, значи да сечете клонъ, върху който сте стъпили. Въмѣсто социаленъ миръ Вашата мѣрка носи нови обществени вражди. Ние Ви заявяваме, че не ще се оставимъ току-така да бъдемъ унищожени и ще направимъ всичко възможно да провалимъ Вашия проектъ. Въ тази борба ние хвърляме своя животъ, Вие слагате само едно свое ефимерно желание. Да се откажемъ отъ живота си — ние не можемъ, да напуснете своята илюзия — за Васъ е нищо. Помислете, господа, върху отговорноститѣ, които поемате и направете своевременно желаната жертва.

Накрай, като Ви изявяваме своята готовност да Ви съдействаме съ всички сили въ борбата съ корупцията, ние Ви молимъ да се занимаете наново съ въпроса, като вземете предвидъ и горнитѣ наши съображения и декларации.

гр. Варна 23 Августъ 1924 г.

Варненско и Провадийско
Книжарски Сдружения.

Съ настоящия извънреденъ брой на в-ка, който ще бъде изпратенъ и до всички лица и учреждения, имащи връзки съ управлението и ступанския животъ на сѣраната, ние се опитваме не само да ги осветлимъ върху уредбата на въпросния складъ, отнемащъ живота на цѣло едно съсловие, но и апелираме къмъ тѣхъ да ни дадатъ своето съдѣйствие. И ние сме уверени, че тѣ ще направятъ това, защото първата задача на общественитѣ е да улеснява живота и функциитѣ на общественитѣ слоеве, а не да го затруднява. Та какъ иначе биха могли тѣ да искатъ отъ книжаря да изпълнява редовно своитѣ функции и задължения и да съдѣйствава, като гражданинъ и данъкоплатецъ за добрия животъ на общественитѣ и държавни институти? А въ това отношение книжарското съсловие още може да се сочи за примеръ на другитѣ. Отдѣлнитѣ случаи на корупция, проявили се тукъ или тамъ, далечъ още не засѣгатъ съсловието, като цѣло, и ние сме готови да дадемъ своето искрено съдѣйствие за борба противъ тѣхъ. Но гдѣ сѣ общественитѣ и институти, които ще поведатъ и ще ръководятъ тази борба? Изместването на книжарското съсловие не само не премахва, но и задълбочава тази корупция.

Ако и този нашъ последенъ апелъ за благоразумие и разбирателство не помогне, ние ще бъдемъ принудени, съ съдѣйствието на цѣлото книжарство въ страната, да излеземъ на отворена борба съ всички лица и институти, които се опитатъ да помогнатъ за нашето съставяне и чрезъ бойкотъ, агитация, конкуриране до загуба, прекратяване на известни продажби и всички други позволени отъ законитѣ средства, ще се опитаме да се наложимъ. И сме уверени, че ще успѣемъ, защото въ тази борба ние хвърляме своя животъ, а нашитѣ противници — само едно свое ефимерно желание.

Новия гербовъ налогъ.

Отъ 1 т. м. влезе въ сила новия Законъ за гербовия налогъ. Съ него се въвеждатъ следнитѣ по-важни изменения въ досегашния законъ за гербовия сборъ:

1) Гербовитѣ марки на полици и чекове за напредъ ще се унищожаватъ съ подписа на длѣжника или теглителя. Това изменение се прави съ целъ да се избегне издаването на гаранционни полици, които обикновено стоятъ необгербвани до падежа и, ако длѣжникътъ не се издѣлки своевременно, обгербватъ се и се протестира. Често пжти се издаватъ такива полици и безъ падежъ. Тия полици служатъ обикновено за документално обезпечение на поетитѣ устно или писмено задължения.

Значението на полица тѣ добиватъ едва следъ като кредиторътъ се убеди, че длѣжникътъ манкира.

Новиятъ законъ унищожава съществуването на подобни обезпечения. Запиталъ ли се е, обаче, законодателятъ какъ сѣ създали този видъ документи; да ли сѣ тѣ продуктъ на желанието да се заобиколи само гербовия сборъ или сѣ плодъ на новитѣ нужди на търговския животъ. Всеки търговецъ знае, че този видъ полици, като гаранции, сѣ едно улеснение. Съ тѣхното махане ще се затрудни търговията не само съ размѣрътъ на гербовия сборъ, но и по същество. Едно време беше достатъчна честната дума на търговеца по-късно — търговското писмо, днесъ се искатъ гаранционни полици. Като ги премахва, законодателятъ замѣства ли ги съ нещо друго? Може би ще стане нужда да се връщаме пакъ къмъ търговското писмо и честната дума. Това, обаче, не става съ законъ, а само съ изменението на правитѣ. Като унищожава едно действително положение, безъ да го замѣсти съ нещо по-целесъобразно, сегашния законъ се явява прямо противъ правилното развитие на търговията.

За това ние протестираме противъ него и искаме отменяването му.

2) Фактуритѣ за напредъ ще се обгербватъ съ 3⁹/₁₀₀ безъ да се гледа на това, дали сѣ платени или не. До сегатѣ се обгербваха съ 2 лв. за сметка и 1 на 2000 за разписка. Новиятъ законъ увеличава герба цели 6 пжти. Гдѣ се е чуло и видело съ единъ замахъ да се увеличаватъ данъцитѣ въ такъвъ размѣръ?

На пръвъ погледъ, като че е дребна работа колко ще трѣбва да се плаща 1 на 2000 или 3 на 1000. При единъ оборотъ отъ 500,000 или 1 милионъ въ годината това увеличение взима невероятни размѣри. Отъ 500 лв. годишно, то се качва на цели 3000 лв. Като прибавите къмъ това и остатъцитѣ, Вие ще получите единъ данъкъ за фактури 4—5000 лв. годишно.

И кой плаща този данъкъ? Изключително дребнитѣ търговецъ. Въ това отношение ангросиста е на чисто — той прибавя стойността на гербовитѣ марки къмъ фактурата и ни задължава. Говори се обикновено, че косвенитѣ данѣци се плащали отъ консуматора. Ще можемъ ли ние да прибавимъ върху цената на стокитѣ си тия 3 на 100? Цѣлъ свѣтъ може да бъде спокоеенъ, че това нѣма да бъде. Тетрадката която до сега продавахме по 1 лв. не ще качимъ на 1'03 а ще продължаваме да я продаваме по 1 лв. А тия 3⁹/₁₀₀ или 3—4 хиляди лева въ годината ще си ги пригложнемъ съ свито сърдце. Да направимъ това мѣлкомъ, обаче, би било престѣпление. Ние протестираме противъ това увеличение на гербовия сборъ и ще трѣбва да се боримъ противъ него до като го премахнемъ.

Стигатъ ни досегашнитѣ тягести; да се обременяваме по-вече и да мѣлчимъ — това е свръхъ силитѣ ни.

3) Третото изменение на гербовия законъ е премахването на бележитѣ за продажба и въвеждането вмѣсто тѣхъ на дневнитѣ карнетки.

Това изменение ще разглеждаме въ идния брой, защото то заслужава малко по-големо внимание.

Импресии.

На 3 августъ сутринта, когато всички книжари, събрани на конгресъ, бѣха потопени въ скърбъ отъ бѣдитѣ, що ги сполетяватъ, моятъ възторгъ се пробуди. Книжарска кооперация! Една велика идея, която донася материални сновидения на книжаря. Задъ грубия капиталъ, покритъ съ царскитѣ завѣси на кредита, закона за кооперациитѣ поднася предъ насъ не празни символи, покрити въ праха на вековетѣ, нито пъкъ царски мраморни чертози, а мощна бащинска закрила и помощъ крепка за самостоятеленъ животъ на дребнитѣ създавания.

Уви, погребана идеята за кооперация! Убиха я, преди да се роди!

Мнозина се усмихнаха злорадно и потърбиха съ литаври, че сѣ спечелили играта. Но азъ разплетохъ словата на други, като ментъ, и въ тѣхъ познахъ дълбоката си скърбъ. Тѣ сжко, като мене, чувствуватъ, че кооперацията носи само мъдростъ, сила, мощъ, независимостъ, опредѣленостъ и самостоятелностъ.

Вий, братя мои, сгруппирайте се да станемъ едно цѣло, да тръгнемъ въ своя пжтъ. Ний трѣбва да вървимъ напредъ и изравняваме неравнитѣ мѣста. Презъ скали и пуцинаци ний пжтъ ще трѣбва да извиемъ, да отзовемъ на робството желѣзнитѣ вериги и да спечелимъ съкровището на своитѣ мечти.

Днесъ нѣкои могатъ да ни пречатъ съ дотегливи въпроси: „Махнете се, за разправий ний врѣме нѣмаме“, ще трѣбва да имъ кажемъ. Но утре кога видятъ тѣ нашата сплотеностъ, ще дойдатъ и смирено другари ще ни станатъ.

Единичко салъ се иска; да чуемъ тоя зовъ и, като единъ човѣкъ, да тръгнемъ въ своя пжтъ.

Ж. Мариновъ.

По данъка върху общия доходъ.

Срока за доброволно изплащане данъка върху общия доходъ за миналата година изтече на 1 т. м. Следъ тази дата събирането на данъка, съгласно, нареждането на Финансовото Министерство, ще трѣбва да става насилствено и съ глоба. Че изтеклитѣ месеци сѣ били месеци на нечувана криза, че търговецътъ и занаятчията не могатъ да посрещнатъ своитѣ най-елементарни задължения и нужди, че най-сетнѣ числото на протестиранитѣ полици стигна до чудовищни размѣри, това като че ли не интересува Министерството. То иска данъцитѣ, макаръ че съ своята ступанска политика не само не подпомогна, но и отне живота на ступанскитѣ слоеве. И за това, защото човека не може да плаща, не отъ зла умисль, а порада непоносимата криза, ще трябва да му се налагатъ и глоби.

По този поводъ Софийското д-ство на манифактуристи и галантеристи е направило постѣпки предъ министерството съ цѣлъ да се продължи срокъ за доброволното изплащане на данъцитѣ. Аналогични постѣпки сѣ направили и нѣкои народни представители. Въ резултатъ на това Министра нареди да се продължи този срокъ съ още 1 месецъ.

Като се присъединяваме къмъ тия постѣпки, ние сме длѣжни да посочимъ на г. Министра, че специално книжаритѣ иматъ право да настояватъ още по-вече на тази отсрочка, защото, като ни отне пазарътъ на държавнитѣ учреждения, той самъ ни попречи да бъдемъ редовни въ изпълнението на своитѣ задължения. Като пазаруватъ отъ насъ, учрежденията ни улесняватъ и ни заставятъ да си плащаме своевременно данъцитѣ. Нареждането на г. Министра ни отне и възможността и задължението да бъдемъ редовни въ това отношение. За това, като говоримъ за отсрочването, ние същевременно настояваме и за освобождаването пазарътъ на държавнитѣ канцеларии.

Вместо да отлага събирането на данъцитѣ и да ни налага глоби, г. Министра ще направи по-добре да изпрати при насъ своитѣ канцеларии.

Стопански вѣсти.

Публикувана е въ държавенъ вѣстникъ бр. 115 наредбата за таксуване на държавната кореспонденция.

Споредъ тая наредба всичката държавна кореспонденция (пощенска, телеграфна и пр.) ще се таксува по съответнитѣ тарифи, предвидени отъ закона за пошитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ.

Всѣко министерство ще води кореспонденцията въ връзка на опредѣления му отъ министерството на финанситѣ кредитъ.

Главната дирекция на пошитѣ, телеграфитѣ и телефонитѣ приготвя тримесечни смѣтки за подадената кореспонденция отъ всички учреждения, подведомствени на всѣко министерство и я изпраща въ финансовото министерство, отдѣление бюджетно-контролно, за издаване на платежна заповѣдъ.

Данъчни реформи. Една парламентарна подкомисия е почнала работата по данъчнитѣ реформи, като е опредѣлила следнитѣ точки отъ своята програма:

1. Раздѣляне обектитѣ на държавнитѣ и общинскитѣ данъчни облагания.

2. Изучване данъка върху общия доходъ въ връзка съ ангажмента поетъ отъ г. м-ра на финанситѣ предъ народното събрание за основното му реформиране като се изработи новъ законъ.

3. Унификация за финансовото законодателство.

Министерството на търговията, промишлеността и труда съ окръжно до митницитѣ съобщава, че:

— Съгласно чл. 8 отъ правилника за прилагане закона за търговскитѣ и индустриални марки, коняци, вина, мастило, червенъ воскъ, лѣпило, кибритъ, петролъ и конци, които се произвеждатъ въ царството или се внасятъ отъ странство, трѣбва да носятъ известна марка, съдържаща между другото надписи за количеството, теглото, вмѣстимостта, естеството и произхождението на стоката. Понеже нѣкои митници запитватъ за масилото, лѣпилото и пр. дали е достатъчно мѣрката за количеството и вмѣстимостта да се съдържа въ амбалажа, или трѣбва да е означено на всѣко шише, по тоя случай сжщото министерство нарежда следното:

— Споменатитѣ по-горе разпоредения на чл. 8 отъ правилника, сѣ направени въ интереса на консуматоритѣ. Цѣльта на това законоположение е, консуматора, когато купува известенъ артикулъ отъ споменатитѣ по-горе да знае произхождението, теглото и вмѣстимостта имъ. Ето защо внасятитѣ коняци, вина, ликьори, мастило и лѣпило трѣбва да иматъ означение на количеството, теглото, вмѣстимостта, естеството и произхождението на стоката на всѣко шише, или бутлика, а не само на амбалажа, на кутинитѣ или пакетитѣ, понеже тѣзи стоки се купуватъ отъ консуматора не на кутии или пакети, а като отдѣлни шишета и бутилки, и следователно не е достатъчно, да е отбѣлзано на кутията, че съдържа толкова шишета мастило или лѣпило по толкова грама, а на всѣко шише трѣбва да се отбѣлжи вмѣстимостта му. Изобщо като правило за опредѣление, дали една стока отъ споменатитѣ по-горе, е редовна или не, ще служи изложеното по-горе, като се гледа изискуемитѣ се отъ чл. 8 на правилника надписи да бждатъ сложени на предмета, както отива последния у консуматора.

Такситѣ за обявления въ вѣстника се намаляватъ, съгласно решението на управит. съветъ — протоколъ № 3, както следва: За обикновени обявления 2 лв. на кв. см., за годечни, венчални и пр. обявления — 50 лв. на публикация. За малки обявления — 1 лв. на дума.

Извлечение от протоколът на 2-ия редовен конгрес на книжарския съюз в България, свикан в София на 3, 4 и 5 август 1924 год.

ПЪРВО ЗАСЕДАНИЕ

(София, 3 август 1924 год.)

Управителния Съвет е взел мнението си. Председателя на съюза г. Д-ръ Ст. Цонев поздравява гостите с „добре дошли“ и изказва радостта си, че вижда членовете събрани на втори редовен конгрес, като им пожелава плодотворна дейност.

Избра се бюро, което да води заседанията на конгреса, в следния състав: председател — Боян Блъсков от Варна, подпредседатели: — Ив. К. Томов от Орехово и Ас. Георгиев от София и секретари: Димитър Т. Пеев от Орехово и Иос. Колев от Т. Сеймен. След това се даде думата на:

Г-н Хаджиев, който от името на книгоиздателство „Хемус“ поздравява конгресистите. Обещава пълна подкрепа на съюза от страна на книгоиздателството, сочейки опита на други професионални организации като напътствие.

Г-н Плочева, от името на графическата организация поздравява конгресистите, сочейки еднаквите интереси на двете организации и обещава пълна подкрепа от страна на графическия съюз.

Г-н Спасов, от името на книгоиздателство А. Паскалев поздравява конгреса. Пожелава разрастване на съюза и неговата здрава организация за общия прогрес и култура на страната.

Д-ръ С. Цонев отговори на поздравител, като благодари за добрите пожелания.

Избра се комисии: 1. По отчета, 2. По бюджета, 3. По резолюциите. Кехлибаров, прочете отчета на управителния съвет.

Касжров прочете доклада на контролната комисия.

Димитров чете реферата „Дисциплина и Стегнатост на Съюза“.

Григорчев изказва задоволството си от реферата на г. Димитров и апелира за съгласие и единодушие в съюза. Моли г. Димитров да резюмира реферата си в вестника.

ВТОРО ЗАСЕДАНИЕ

(4 август 1924 г.)

Председателя открива заседанието и предлага де се почете паметта на починалия съюзен член Крум Шопов. (всички стават на крака). Чете поздравителни телеграми от Разаклиев — Луковит, Сърбенов — Севлиево, Ганчо Порязов — Пловдив, Шунтов — Орханлие и Кацаров — Ихтиман. (Бурни ръкопляскания).

Ж. Маринов, чете реферата си „За Книжарската Кооперация“.

Започват разисквания върху реферата.

Левордашки (говори). Смята ли ний в състояние да създадем такава една икономическа организация? Мисля, че всички имат желанието да се създаде една такава кооперация. Нуждата от кооперацията е належаща и предлагам още днес да се постави началото.

Бабаров изказва съмненията си дали ний сме напълно за да образуваме кооперация, и дали ще се намерят нужното число членове, които да подкрепят кооперацията. — Дали останалите членове от съюза ще подкрепят това дело когато той брой 240 члена, а присъстват само 60. Треба да си дадем инициативата и желанието да привлечем всички в съюза и с всички усилия да заработим. Нашата цел е — съюзна и книжарска борба. Днес се създават закони, нареждания против нашата търговия и там трябва да насочим нашата борба. Да не се бърза с кооперацията и да не се опълчаваме против складовите, на които дължим състоянието си. Да се проагитира за влизането на всички колеги в съюза.

Жабленски, Пржеговривши не е вникнал в реферата на Г-н Ж. Маринов, а просто се нахвърля

против кооперацията. Когато имаме една реална полза — интерес, тогава всички ще се явят. Кооперацията нека бъде в началото ограничена и с дейността си да привлече всички и се създаде. Предлагам да се избере комисия за проучването на този въпрос с какво може да работи кооперацията на първо място.

М. Николов, Изказва мисли че не кооперацията е която създава членове. Не е проучен въпроса. Не са взети решения от отделните провинциални дружества, както е направило Варненското Д-во. Чете решението на Варненската организация. Да се изостави тази идея. Конгреса да проучи хрбаво условие за създаването на едно такова икономическо здружение. Препоръчва на Софийската организация да открие такова.

Н. Попов, присъединява се към ония оратори, които препоръчват да не се бърза с откриването на кооперацията. Да се поддържа съюза като една професионална организация.

Бодуров, развива мисълта какви кооперации могат да се създават и могат ли да ни ползват. Опасявам се че складовите няма да останат пасивни спрямо една такава кооперация и ще й обявяват война. Хубав въпрос но още недоуздът. Да го изучим и тогава да се произнесем по него. Софийските книжари да направят опита, което ще бъде нашето предметно обучение. И когато тя се разрастне ще накара всички ни да влезем в нея. Да се остави въпроса за идущата година, когато ще бъде доста изучен.

Григорчев. За кооперацията е но, преди всичко да стегнем нашите редове на съюза и нашата организация (дисциплината). Посочва че книжарската кооперация „Зора“, едва изживявала и на учителската, която лизвидирала.

Касабов. Кооперацията ний не можем да основем, понеже няма да даваме на консуматорите облаги. Не кооперацията, а акционерно Д-во би требвало да основем, като се помислим за 2—3 години да съберем капитали, с които да почнем и заработим добре. Думата кооперация да се изостави, а за акционерно д-во да се мисли за въ бъдеще.

Вл. Иванов. (Види) Да се готви почва за кооперация или акционерно дружество. Намира 1) че съ общи ценоразписи от всички складове можем да са ползваме като се образува информационно бюро при съюза, и 2) да се правят общи доставки при покана за такива към членовете.

Още ли не разбраха? Веч много се писа и говори, голъми усилия се положиха от страна на съюза за да се създаде една по-добра тактика в продажбите, да се сплоти книжарското съсловие и да се издигне на подобающа висота. Въпреки това, обаче, още има колеги, които не се задоволяват от собствения си пазар, а отиват да се конкурират и в чужди градове. Такива колеги заслужават дружен упрек.

Не, др. колеги...! Бждете малко по-тактични, застанете на тая висота на която трябва да стоите. Дайте да разберат и другите професии, че книжарската професия е за почитане и уважение. Съ своите борби за лично облагодетелстване, за алчно забогатяване не тормозете своите колеги и то от други град по-стари и по-опитни от Вас, можеби в всяко отношение. Тъ знайте как да подведат борбата с Вас, но, не бива! Не с Вас трябва да се борят, а за запазване общите професионални интереси.

Като изнасям тия факти, за несполучлива тактика на некои колеги, не мога да не похваля пък други, чието имена зная, които при даден случай са отказвали да вземат участие в търговията на чужди райони.

Д. В.

За г. Директорът.

Веч месец г. Г. Нейков работи, като чиновник — от 8 до 12 и от 2 до 6 в постоянната комисия. Пише писма и окръжни, събира сведения, прави таблици и калкулации, доставя магазинни книги и всички други необходими тефтери, изучава, разпорежда и пр. и пр. Плаща ли му се от нѣкъд? Отговарят ни, че за чиновник не е назначен, заплата не му се плаща. Е добре, как може да се работи цѣль месец безвъзмездно? До колкото знаем до сега такива патриоти да работят на отечеството безвъзмездно, не са се раждали. Или очакваните облаги са достатъчно големи, та могат да компенсират единъ подобенъ жест? Ние питаме; ще трѣбва да попита и всеки, които има право и дълг да

се интересува отъ живота на Варненск. постоянна комисия,

Обръщаме вниманието на колегите върху новите адреси: за редакцията, издателството и администрацията на вестника — в Варна, Д. Димитров, книжар, а за управителния съвет и за всички парични суми — в София, Бр. Касжров, книжар.

Нека колегите си дадат малко труд да пописват нещо за вестника, както и да му събират абонаменти, обявления и помощи.

От друга страна поканваме ги да побързат с изплащането на членските си вноски и абонамента, защото съюзът на може да функционира без средства.

ВЪ КНИЖАРНИЦАТА „ЛЕВСКИ“

на АНГЕЛЪ КУНЧЕВЪ в гр. Пловдив

ще намерите всички учебни пособия, учебници от всички книгоиздателства и всички училищни и ученически потребности.

Приема на консигнация всички книги и книжарски стоки.

2—1

КАЛЕМИ ЗА ПЛОЧИ

Калем за каменни плочи, в кутии с по 100 калем и 100 кутии в каса.

Цѣна на книжари 600 лв. каса.

Транспортна кантора „Дунав“ — Ломъ.

За учебната 1924/25 год.

Тетрадки за краснописъ № № 1, 2, 3 и 4 Д. Грънчаровъ нето	Х ц. 2 л.
Езикови упражнения III отд.	ц. 6 л.
Езикови упражнения IV	ц. 7 л.
Методика за бълг. езикъ	ц. 80 л.
„ за селските училища	ц. 50 л.
„ на предметното учение	ц. 30 л.
„ на гимнастика	ц. 30 л.
всички ново и последно издание.	
Портото за смѣтка на получателя.	

2—1

Д. Григорчевъ
Книжарница „Млада Македония“ София.

Книжари

всички училищни книжа и дребни формуляри като: дневници, главни класни книги, бюджети, отчети, партидни книги, ученически книжки и др. от най-хубави хартии и солидни подвързии ще намерите при книжарница Б. Д. Генчев — Варна, на много износни цени.

3—2

УЧИЛИЩНИ ДНЕВНИЦИ, ГЛАВНИ КНИГИ

и всички други формуляри, изработени на чисто бѣла хартия, при хубавъ печатъ и солидна подвързия, книжарите ще намѣрятъ у книгоиздателство Н. и Д. Попови & Кузмановъ и С-ие — Чирпанъ. Цени конкурентни.

Книгоиздателството продава само на книжари.

Искайте ценоразписи.

3—3

Пастели и тебеширъ

най-добро качество и при най-износни условия ще намѣрите у Ал. Гуровъ, Варна.

Сжитите пастели и тебеширъ са складираны в Пловдивъ — при Е. Атамянъ, в София — при Икономовъ & Фогелъ и при С. Б. Леви, в Русе — при Риглеръ и М. С. Меламедъ.

3—3